

Asialista: Sote- ja maakuntavalmistelu ennakoiva yhteistoimintaelin

Aika 26.10.2017 klo 14.00 – 16.00

Paikka Cygnaeustalossa, Cygnaeuksenkatu 1, kokoustila Anni, 2. krs

Osallistujat **Työnantajan edustajat**

Tapani Mattila, puheenjohtaja x

Arja Aroheinä x, poistui klo 15.54

Eeva Aarnio x

Merja Virtanen, sihteeri x

Mikael Palola, asiantuntija x, poistui klo 15.15

Henkilöstöjärjestöt

Varsinaiset jäsenet

Kirsi Hartikainen, JHL x

Sari Puikkonen, SuPer x

Ulla Sinikka Sihvonen, Jyty x

Anne Puronaho, Tehy x

Eila Heiskanen, Juko/LS x, klo 14.13

Anu Halonen, Juko/KVTES x, klo 14.13

varajäsenet

Hannu Tuderus

Sari Harjulampi

Ulla Pietiläinen-Söderholm

Jaana Pollari

Pertti Särkkä

Marko Tiainen

Asiantuntijat:

Marja-Leena Hannula, Pardia x

Asko Juuti, työsuojeluvaltuutettu(tsv) x

Kari Komi, tsv x, klo 14.08

Kari Komi, Juko, Juko

Sami Haapakoski, tsv

Marja Pakkanen, tsv

Johtoryhmän henkilöstön edustajat

Heljä Siitari, Juko x

Kaija Haapsalo, KoHo x

Harri Niemi, Kunta-alan unioni -

1. Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden esittäytyminen

Puheenjohtaja Tapani Mattila avasi kokouksen klo 14.03. Todettiin läsnäolijat, pidettiin lyhyt esitelykierros. Sovittiin, että edetään esityslistan mukaisesti.

2. Ennakoivan yhteistoiminnan järjestäytyminen

Arja Aroheinä esitteli asiaa (liite 1) kokouksessa.

Tämän kokouksen yhteistoiminta on maakunnan ennakoivaa yhteistoimintaa. Arja Aroheinä korosti, että lisäksi luovuttavien organisaatioiden tulee käydä läpi yhteistoiminnassa uudistusta ja sen valmistelua eri vaiheineen ja eri yhteistoiminnan tasoilla.

Todettiin, että ennakoivan yhteistoiminnan työtä ohjaa tulevan maakunnan yhteistoiminnan säädosluonnokset. Kyse on kuitenkin tässä vaiheessa epämuodollisesta yhteistoiminnasta. Lakien voimaantultua tulee voimaan myös säädökset väliaikaishallinnon vaiheen yhteistoiminnasta ja uuteen maakuntaan muodostetaan säädösten pohjalta yhteistoimintarakenne. Sovittiin, että muistion liitteeksi laitetaan lakiluonnos yhteistoiminnasta: [HE laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnassa kunnassa ja maakunnassa](#) sivulta 140 alkaen.

Todettiin myös se, että kaikilla osallistujilla on tasavertainen puheoikeus yt-kokouksissa.

Käytiin läpi ennakoivan yhteistoiminnan tarkoitusta, tavoitteita ja toimintaa.

Yhteistoiminnan tarkoituksena on, että valmisteilla oleviin laajoihin asioihin saadaan myös henkilöstönäkemyksiä ja mahdolliset vaihtoehtoiset ratkaisut ennen päätöksentekoa. Yhteistoiminnan tarkoituksena on henkilöstön työelämän laadun sekä palvelutuotannon tuloksellisuuden kehittämisen. Arja toi esille, että vaihtoehtoja miettiessään henkilöstöjärjestöt toisivat ratkaisuehdotuksia, jotka ovat edistävät molempia näkökulmia huomioiden reunaehdot jolla kokonaisuudistus on toteutettava.

Tällä kokoonpanolla, ennakoivalla yhteistoimintaelimellä käsitellään isoja, laajoja henkilöstövaikutteisia asioita, ja silloin lakiluonnoksesta nousevat erityisesti 4 §:n kohdat 1 ja 2:

- 1) Henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavia muutoksia
  - a. työn organisoinnissa
  - b. kunnan tai maakunnan palvelurakenteessa,
  - c. kuntajaossa tai kuntien tai maakuntien tai näiden välisessä yhteistyössä
- 2) Palveluiden uudelleen järjestämisen periaatteita, jos asialla voi olla ulkopuolisen työvoiman käytöstä tai liikkeen luovutuksesta johtuvia tai muita olennaisia henkilöstövaikutuksia

Työnantajan on neuvoteltava yhteistoiminnan hengessä yksimielisyyden saavuttamiseksi valmisteilla olevan toimenpiteen perusteista, vaikutuksista ja vaihtoehtoista ainakin niiden työntekijöiden kanssa, joita asia koskee. Yhteistoimintamenettely on käytävä ennen kuin asia ratkaistaan. Asian ratkaisee työnantaja.

Käytiin asiasta keskustelua. Heljä Siitari kommentoi, että välitön yhteistoiminta tämän rinnalla olennaista. Tapani Mattila korosti esimiehen vastuuta. Marja-Leena Hannula kommentoi, että kolme päivää on lyhyt aika tavoittaa varajäsentä ja kuulla henkilöstöä aiheista. Arja Aroheinä ehdotti ennakkoon aiheet tulisi ja Merja Virtanen informoisi osallistujia.

Sari Puikkonen kertoi, että Superin varajäsen tulee vaihtumaan, asiasta ilmoitetaan, kun varajäsen valittuna.

Sovittiin:

- Ennakoiva yhteistoimintaelin kokoontuu tarpeen mukaan, kokousajat varataan kuukausittain ennakkoon.
- Esityslista toimitetaan 3 päivää ennen kokousta, mahdollisine liitteineen. Ennakkotiedot annetaan mahdollisissa liitteissä, varsinaista "listatekstiä" ei kirjoiteta. Kutsu tulee varsinaiselle jäsenelle, hän huolehtii tarvittaessa varajäsenen kutsumisesta ja materiaalin toimittamisesta.
- Merja Virtanen ilmoittaa jo aiemmin epävirallisesti tiedon kokouksessa käsiteltävistä aiheista.
- Myös henkilöstöjärjestöt ovat vastuullisia nostamaan asialistalle käsiteltäviä asioita. Samoin vastuutetaan työnantajapuolelta johtoryhmän jäseniä.
- Kokouksesta kirjataan muistio, osallistuneilla on aikaa antaa siihen palautetta noin viikon ajan.

Seuraava kokous: 19.12.2017 klo 8.15 – 10.00, Cygnaeuksenkatu 1, kokoustila Anni. 2. krs

3. Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelutilanne Keski-Suomessa

Tapani Mattila esitteli uudistuksen kokonaisvalmistelua (liite 2)

Kerrattiin uudistuksen kansalliset tavoitteet ja valmistelun vaiheet sekä valmistelun organisointia. Työskentelyä jatketaan projektina väliaikaishallinnon nimeämiseen saakka, tämän hetken arvion mukaan kevääseen 2018. Palveluiden järjestämisvastuu siirtyy maakunnalle 1.1.2020.

Uutta tasoa ei olla muodostamassa kuntien ja valtion tehtävien lisäksi, vaan maakuntataso järjestää uudelleen jo olemassa olevaa, ELY, TE-keskus, sairaanhoitopiirit. Tapahtuu tehtävien uudelleenjakoa kuntien ja maakunnan välillä.

Tulevan maakunnan strategiatyö käynnistyy maakuntahallituksen seuraavassa kokouksessa, 27.10 ja heti marraskuussa alkaa arvojen ja avainkysymysten käsittely useissa foorumeissa. Strategiset tavoitteet maakuntahallitus käsittelee toukokuussa 2018.

Mattila kertoi kokouksessa, että 26.10.2017 oli tullut päätös valtion rahoituksesta valmisteluun: Keski-Suomi sai 720 000 €. Lisäksi tulevalla maakunnalla on omarahoitusta, jolloin kokonaispotti on 800 000 €.

Valmisteluvaiheen riskianalyysi on tehty. Riskianalyysi on tehty asukkaiden, uuden maakunnan, henkilöstön ja kuntien, muiden henkilöstöä luovuttavien organisaatioiden näkökulmasta.

Mikael Palola esitteli kokouksessa valmistelua liittyen järjestäjän tehtäviin ja rooliin (liite 3)

Mikael Palola nosti esiin palveluiden järjestämisen ja sen suhteen henkilöstöasioihin. Totesi, että palveluiden järjestäjä ei ota kantaa henkilöstöasioihin. Mutta päätöksillä on henkilöstövaikutuksia. Järjestäjä vastaa, että laissa määrätyt palvelut ovat kansalaisten saatavilla, mutta toteuttamiseen se ei ota kantaa. Mikael Palola korosti, että kaikkia tuottajia tarkastellaan tasapuolisesti, ei sen perusteella onko palvelu maakunnan omaa tuotantoa vai ei.

Palveluiden järjestäjä hakee ratkaisuja kansalaisten palvelutarpeisiin, kohdistaa siihen tarvittavia resursseja. Järjestäjä määrittelee omassa tuotannossa tuotettavia palveluita lainsäädännön puitteissa. Samoin se määrittelee palvelut, jotka tuotetaan palvelusetelillä.

Tavoitteena on löytää kustannusvaikuttavat ratkaisut, täten palveluita tuottavat ne tahot, jotka siihen parhaiten asiakaslähtöisesti pystyvät.

Mikael Palolla kyseli keinoja, miten voidaan hyödyntää yhteistoimintaelimen jäsenten asiantuntemusta asiakkaiden tarpeiden ymmärtämisessä. Miten pystytään parhaiten vastaamaan keski-suomalaisten palvelutarpeeseen?

Jatkossa on pohdittava myös seuraavia asioita. Mitä palveluita suoran valinnan piiriin? Mitä palveluita asiakaseteleihin? Tehdäänkö isoja kokonaisuuksia vai pilkkoa pienemmiksi, esimerkkinä kotiin vietävät palvelut. Entä onko tarkoituksenmukaista pilkkoa tukipalveluitakin? Miten osataan asettaa kriteerit tuottajille ja miten määritellään laatu? Se mitä edellytetään palvelutuottajalta ja omalta palvelulta ja sen vaikutus toiminnan kehittämiseen? Miten huomioidaan vaikuttavuus entistä paremmin? Tuleeko järjestäjän määritellä vaatimuksia henkilöstönäkökulmasta? Miten varmistetaan kansalaisen hyvä palvelu, siten että tuottajalle jää väljyyttä toteuttaa palvelua? Miten rakennamme oman tuotantomme sellaisen kokonaisuuden, että varmistaa julkisen oman tuotannon. Miten yksittäinen työntekijä voi tuottaa/antaa hyvää palvelua? Laatuavoitteet, maine – oman tuotannon kilpailukyky. Lopuksi Mikael Palola vielä täsmensi, että palveluiden järjestäminen on osa maakuntakonsernia ja siten myös henkilöstönäkökulmasta tiivis näkökulma.

Käytiin lyhyt keskustelu aiheesta:

- Kaija Haapsalo totesi, että henkilöstöjärjestöjen edustajien rooli valmistelussa on keskeinen. Tämä on valtava kokonaisuus.
- Mikael Palola kertoi, että kun ensimmäiset raakaversiot alkavat valmistua, niin toivomus olisi, että niitä käsiteltäisiin työpaikkakokouksissa. Myös päättäjillä ja kuntalaisilla ne olisivat käsiteltävänä ja kommentoitavina nettisivujen kautta.

- Asko Juuti kommentoi, että konserniohjaus on tärkeässä roolissa kokonaisuudessa. Nyt melko kiireellinen aikataulu ja henkilöt toimivat valmistelussa oman toimensa ohella. miten varmistetaan valmistelijoiden jaksaminen? Jaksamisesta on pidettävä nyt erityisesti huolta, koska tämän valmistelun on onnistuttava. Tapani Mattila kommentoi, että tärkeään asiaan kiinnitetään huomioita.
- Heljä Siitari totesi, että se miten palvelut lopulta järjestetään, vaikuttaa henkilöstöön väistämättä. Mikael Palola täsmensi, että konsernitasolla puututaan oman tuotannon henkilöstöön, mutta järjestäjä puuttuu yhtä paljon ulkoisen palvelutuottajan henkilöstöasioihin, mm osaamisen ja työantajakuvan kautta.
- Heljä kommentoi Tapanin esityksen riskianalyysiä, tärkeä on huomata, että pitkittyvä epävarmuus heikentää työmotivaatiota. Esimiehiltä on tullut kommentteja siitä, miten päästä mukaan valmisteluun. Nyt pitäisi saada halukkaat ja osaavat henkilöt mukaan valmisteluun, ettei innostus lopahda. Samasta asiasta oli huolissaan myös Anne Puronaho. Uudistuksen läpivienti ja jaksaminen huolestutti Anu Halosta.
- Sari Puikkonen oli huolissaan pienten kuntien kokonaisulkoistamista. Tapani Mattila kommentoi, että kuntien terveystalouden kokonaisulkoistukset eivät ole osa tätä prosessia, mutta kunnilla on itsemääräämisoikeus ja tämä on kunnallista päätöksentekoa, johon heillä oikeus. Kehotettu on malttiin.
- Kaija Haapsalo ehdotti, että kuljetetaan riskianalyysiä mukana valmistelussa koko ajan matkassa.

Arja Aroheinä kävi tiiviisti lävitse valmistelutilannetta henkilöstönäkökulmasta (liite 4)

Tehtävät keskittyvät nyt henkilöstön muutostukeen ja ennakoivaan yhteistoimintaan. Myös tulevan maakunnan henkilöstötyön organisoiminen ja henkilöstöpolitiikan linjausten pohdintatyötä ollaan aloittamassa, kytkeytyen koko konserniohjauksen ratkaisuihin ja maakunnan strategiaan.

4. Esimiesten muutostuki ja työyhteisöjen kuuleminen

Arja Aroheinä kertoi Kevan työelämän kehittämisrahasta ja valmistelussa olevasta muutostuesta ja sen etenemisestä (liite 5).

Rahaa saatu 50 000 € Kevalta. Omarahoitusta on saman verran.

Eteneminen ja aikataulu:

11/17	REAL työyhteisökeskustelut Sähköpostit esimiehille viikolla 44, näistä keskusteluista toivotaan myös henkilöstöjärjestöjen muistuttelevan työyhteisöjä ja kannustamaan vilkkaaseen mukanaoloon. Rinnalla on mahdollisuus anonyymiin palautteen antoon.
12/17	Kehittämisasiantuntijaverkoston työpaja 12.12 klo 12-16
1/18	Työsuojelu, pääluottamusmiesverkosto 12.1 klo 9-12 Esimiesten live-kohtaamiset 30.1 klo 12 -15, 31.1 klo 9-12

5. Muut asiat

- LAPE - perheen ja työelämän yhteensovittaminen – toimintakulttuurin muutoshanke
Arja Aroheinä kertoi, että hankkeessa haetaan lapsi ja perhelähtöisten palveluiden lisäksi perheystävällistä toimintakulttuuria työpaikoille. Tähän liittyen on tulossa kysely työn ja perheen yhteensovittamisesta, kohdistuu sote- ja maakuntauudistuksessa oleville työnantajille.
- Käytiin yleistä keskustelua siitä, miten kyselyihin saadaan vastaamaan ja keskusteluihin osallistumaan. Syitä todettiin olevan useita, liikaa sähköposteja, ajan käytön ongelmat, roska-postit. Nyt vietävä sitä viestiä, että on osallistumisen ja kannustamisen paikka.
- Sovittiin, että Merja Virtanen aikatauluttaa kevään kokousajat ja laittaa tiedoksi kaikille.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.57